

Затверджено

В.о. директора Ковтунівського НВК

_____ Василь МЕЛЬНИК

Наказ №43 від 31.08.2023

**ОСВТНЯ ПРОГРАМА
КОВТУНІВСЬКОГО НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО
КОМПЛЕКСУ
«ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА
І-ІІІ СТУПЕНІВ-ДОШКІЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ
ЗАКЛАД»
НОВОДМИТРІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ
ЗОЛОТОНІСЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ДЛЯ 7-9 КЛАСІВ
НА 2023-2024 НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

Схвалено

на засіданні педагогічної ради

Протокол №1 від 31.08.2023 року

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Розділ I. Пояснювальна записка.

Розділ II. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою.

Розділ III. Загальний обсяг навчального навантаження.

Розділ IV. Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями. **Розділ V.** Перелік варіантів типових навчальних планів та модельних навчальних програм.

Розділ VI. Форми організації освітнього процесу та методи навчання.

Розділ VII. Опис інструментарію оцінювання.

Розділ VIII. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Додатки

РОЗДІЛ I Пояснювальна записка.

Ковтунівський навчально-виховний комплекс «загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів-дошкільний навчальний заклад» Новодмитрівської сільської ради Золотоніського району Черкаської області знаходиться в комунальній власності, є юридичною особою, має печатку, штамп.

Розташований за адресою: вулиця Андрія Дерев'янка, 42, с. Ковтуни, Золотоніського району, Черкаської області, 19732

e-mail: kovtuny @ukr.net

код ЄДРПОУ 34323707

Засновником освітнього закладу є Новодмитрівська сільська рада Золотоніського району Черкаської області

За Статутом Ковтунівський НВК є комунальним закладом освіти, що забезпечує реалізацію права громадян на здобуття дошкільної, початкової, базової загальної середньої освіти та повної загальної середньої освіти (профільної освіти). Статут закладу затверджений рішенням сесії Новодмитрівської сільської ради № 4-20/VIII від 28.01.2021

Освітня програма на 2023/2024 навчальний рік складена на виконання ст.33 Закону України «Про освіту», ст. 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» на підставі нормативних документів, які регламентують роботу закладу:

Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№7325 від 28.04.2022), «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та інших;

Указу Президента України від 16 березня 2022 року № 143 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України»;

постанови Кабінету Міністрів України від 24 червня 2022 року №711 «Про початок навчального року під час дії правового режиму воєнного стану в Україні»;

розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері

реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»;

Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за №1111/35394;

Державних стандартів повної загальної середньої освіти в 7 – 9 класах – Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти (затвердженого Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року №1392);

Мовою освітнього процесу в закладі є українська мова.

Метою освітньої діяльності закладу є надання якісної повної загальної середньої освіти дітям шкільного віку, забезпечення їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості, через формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Основним засобом реалізації мети закладу загальної середньої освіти є формування в учнів компетентностей, визначених Законом України «Про освіту» та державними стандартами.

Відповідно до Статуту головною метою Ковтунівського НВК є забезпечення реалізації прав громадян на здобуття повної загальної середньої освіти.

Освітня програма на 2023-2024 навчальний рік розроблена відповідно до:

- основних вимог Конституції України;
- Закону України «Про освіту» (стаття 33);
- Закону України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 11);
- розпорядження КМУ від 14 грудня 2016 р. №988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»;

- розпорядження КМУ від 13 грудня 2017 р. №903-р «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» (зі змінами, внесеними згідно з розпорядженнями КМ [№ 592-р від 22.08.2018](#), [№ 251-р від 17.04.2019](#));
- Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою КМУ від 23.11.2011 №1392;
- Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою КМУ від 30.09.2020 року №898 «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти»;

□ наказів МОН України:

- від 19.02.2021 №235 “Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти”;
- від 20.04.2018 року №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня»;
- від 20.04.2018 №408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» в редакції наказу МОН України від 28.11.2019 [№ 1493](#) «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня»;
- від 31.03.2020 року № 464 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня»;
- від 16.04.2018 №367 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти»;
- від 01.04.2022 року № 289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти»;
- Положення про індивідуальну форму навчання в системі загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України від 10.07.2019 року № 955;
- Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України від 08.09.2020 року №

1115, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 року за № 941/35224;

- постанов КМУ від 26 лютого 2020 № 143 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України»;
- Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13.04.2011 року №329;
- Орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом МОН України від 21.08.2013 року №1222;
- Санітарного регламенту, затвердженого наказом МОЗ від 25 вересня 2020р. №2205 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти» зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за № 1111/35394 (зі змінами); □ Статуту закладу.
- Листа МО №1/12186-23 від 16.08.2023 р. Про організацію 2023-2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти

Головними завданнями Ковтунівського НВК є:

- сприяння в реалізації державної політики у галузі освіти з врахуванням особливостей соціально-культурного середовища Новодмитрівської громади;
- організація освітнього процесу після вимушеного переривання його звичного перебігу, викликаного спочатку тривалими карантинами, потім – військовою агресією російської федерації на території нашої держави;
- формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості. підготовленої до професійного самовизначення,
- формування в учнів свідомого й відповідального ставлення до навичок безпечної поведінки;

- впроваджувати інноваційні технології навчання, як найважливіші інструменти, за допомогою яких нова освітня парадигма може бути впроваджена до життя;
- використовувати розвиваючі засоби й методи навчання, що враховують вікові освітні особливості учнів та сприяють успішному засвоєнню змісту навчання і розвитку дитини, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами;
- сприяти постійному вдосконаленню знань і навичок особистості, розвитку творчих здібностей відповідно до потреб часу.
- створити безпечні та психологічно комфортні умови освітнього процесу на основі використання здоров'язберезувальних технологій;
- створити в закладі атмосферу толерантності, довіри, взаємоповаги для посилення мотивації здобувачів освіти до навчання, для розвитку здатності до самоосвіти, до навчання впродовж життя;
- створити умови для здобуття громадянської освіти, спрямованої на формування компетентностей громадянського суспільства, забезпечення верховенства права, прав і свобод людини і громадянина;
- вести подальший розвиток тісної співпраці закладу освіти та батьківської громадськості на основі «педагогіки партнерства».
- організація освітнього процесу в умовах очної/дистанційної / змішаної форм навчання;
- посилення національно-патріотичного виховання, формування громадянської позиції;
- посилення заходів безпеки життєдіяльності, зокрема просвіта щодо цивільного захисту;
- психологічний супровід освітнього процесу в умовах воєнного й післявоєнного часу.

У 2023-2024 навчальному році в НВК функціонуватимуть 2 класів з числа 7-9 класів, в яких буде навчатися 16 учні, із них у 8 класі навчатимуться 4 дітей, тому клас вважається не повним.

Заклад здійснює освітній процес українською мовою за денною формою навчання в одну зміну, тривалість навчального тижня в закладі – 5 робочих днів.

- Відповідно до Листа МО №1/12186-23 від 16.08.2023 р. Про організацію 2023-2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти

навчальний рік розпочинається в День знань 1 вересня і закінчується до 30 червня 2023 року. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» на період тривалості воєнного стану призупиняє дію положення частини третьої статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» в частині тривалості освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти не менше 175 навчальних днів. Тому 2022/2023 н. р. може тривати більше або менше 175 днів, при умові повного виконання навчальних програм.

Структура навчального року

I семестр – з 01 вересня по 25 грудня 2022 року

II семестр – з 11 січня по 31 травня 2022 року

Тривалість уроків та перерв:

Базова школа (7-9 клас)	Перерви
1 урок – 8.30 – 9.15	10 хв.
2 урок – 9.25 – 10.10	15 хв
3 урок – 10.25 – 11.10	20 хв.
4 урок – 11.30 - 12.15	10хв.
5 урок – 12.25 – 13.10	10хв.
6 урок – 13.20 – 14.05	10хв.
7 урок – 14.15 – 15.00	5 хв

Згідно зі ст. 9 Закону України «Про освіту» загальна середня освіта в закладі освіти організована за **інституційною (очною (денною) формою, за потреби** заклад освіти може організувати **індивідуальні форми** здобуття освіти (зокрема **екстернатну, сімейну (домашню), педагогічний патронаж**), реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію учня.

Індивідуальна (екстернатна, сімейна (домашня), педагогічний патронаж) форма навчання організовується відповідно до Положення про індивідуальну форму навчання в системі загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України від 10.07.2019 року № 955, листа МОН України від 15.06.2022

№1/6435-22 «Щодо забезпечення освіти осіб з особливими освітніми потребами».

Заклад забезпечує умови для навчання дітей з особливими освітніми потребами (ООП). Відповідно до ст. 20 Закону України «Про освіту» для дітей з ООП організовується інклюзивне навчання згідно з Порядком організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти, затвердженого постановою КМУ від 15 вересня 2021 р. №957.

Формат навчання залежить від безпекової ситуації в Україні. Відповідно до рекомендаційних положень листа МОН України від 30.06.2022 № 1/7322-22 «Про організацію 2022/2023 навчального року», освітній процес в очному режимі запроваджується в приміщеннях або будівлях закладу освіти тільки в межах розрахункової місткості споруд цивільного захисту, що можуть бути використані для укриття учасників освітнього процесу в разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших відповідних сигналів оповіщення. Якщо потужності споруд цивільного захисту є недостатніми для укриття для всіх учасників освітнього процесу, то він може бути організований шляхом розподілу навчального часу в межах годин (змін) упродовж дня, тижня, місяця або семестру.

Під час освітнього процесу, що відбуватиметься в очному або змішаному режимах, у разі здійснення сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення, керівництво закладу освіти, учителі забезпечують переривання процесу навчання, що здійснюється в приміщенні закладу освіти, та організовують швидку евакуацію дітей в укриття за раніше відпрацьованим алгоритмом дій.

Головною умовою для очної форми навчання, навіть при наявності об'єкту укриття, є згода батьків.

У залежності від безпекової ситуації в Україні, форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року.

Під час воєнного стану в Україні, виникнення епідемічної ситуації, введення протиепідемічних заходів та неможливості здобувачам освіти відвідувати заклад, навчання учнів здійснюється з використанням технологій дистанційного навчання згідно з Положенням про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом МОН України від 08.09.2020 року №1115, відповідно до навчального плану та розкладу.

Режим дня відповідає вимогам Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, створює оптимальні умови для здійснення успішної освітньої діяльності. Розклад уроків складається з урахуванням динаміки працездатності учнів протягом дня, тижня, семестру, чергування видів діяльності і раціонального розподілу навчального навантаження.

Закінчується навчальний рік проведенням державної підсумкової атестації після завершення здобувачами освіти базового рівня освіти та повного загального рівня освіти у формі ЗНО.

Заклад освіти у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України, розпорядженнями, наказами відділу освіти, іншими нормативно-правовими актами та Статутом Дрaбівецького НВК.

Освітню програму схвалено педагогічною радою закладу та затверджено директором, оприлюдно на веб-сайті закладу <https://kovtunyschool.wixsite.com/kovtuny-school>

РОЗДІЛ II Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Вимоги до осіб, які можуть продовжувати здобуття базової середньої освіти у 7-9 класах

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті.

Згідно з пунктом 5 ст. 12 Закону України «Про освіту» особи з ООП можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку, а тривалість здобуття ними початкової та базової середньої освіти може бути подовжена з доповненням освітньої програми корекційно-розвитковим складником.

Інклюзивне навчання – це комплексний процес забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами шляхом організації їх навчання у загальноосвітньому навчальному закладі на основі застосування особистісно орієнтованих методів навчання, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності таких дітей.

У закладі створені 5 класів з інклюзивним навчанням де навчаються 6 учнів з ООП, з метою реалізації права дітей з особливими освітніми потребами на освіту за місцем проживання їх соціалізацію та інтеграцію в суспільстві відповідно до:

- Законів України «Про освіту»;
- «Про повну загальну середню освіту»;
- постанови КМУ «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах» від 15.09.2021 №957;
- листів МОН України «Про організацію інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах» від 18.05.2012 року № 1/9 – 384, від 25.09.2012 року, № 1/9-675 «Щодо посадових обов'язків асистента вчителя», від 15.06.2022 №1/6435-22 «Щодо забезпечення освіти осіб з особливими освітніми потребами»;
- наказу МОН України від 08.06.2018 року № 609 «Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу

дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти»;

- висновків ІРЦ Новодмитрівської сільської ради про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини; заяв батьків.

РОЗДІЛ ІІІ

Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 7-9-х класів складає 3342,5 годин/навчальний рік: для 7-х класів – 1085годин/навчальний рік, для 8-х класів – 1102,5годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1155 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у Додатку 3. До даної освітньої програми: Навчальний план для 7-9 класів з навчанням українською мовою Ковтунівського НВК.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого, другого та третього рівнів освіти, установлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме навчальне навантаження здобувачів освіти встановлене відповідно до вимог Закону України «Про повну загальну середню освіту», з урахуванням вимог Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 року №2205 та охоплює інваріантну та варіативну складові.

Інваріантна складова забезпечує реалізацію змісту освіти на рівні стандарту та залежно від обраного профілю навчання, розрахована на формування у кожного учня ключових компетентностей; варіативна складова поділена на блоки: збільшення годин на вивчення предметів інваріантного складника, запровадження курсів за вибором і факультативів та індивідуальні заняття.

З метою забезпечення виконання Державних стандартів освіти забезпечено викладання предметів інваріантної складової, що визначені Типовими освітніми програмами для кожного класу, в повному обсязі.

Варіативна складова навчального плану сформована відповідно до типу освітнього закладу, запитів учнів, якісного складу педагогічних кадрів, навчально-методичного та матеріально-технічного забезпечення.

Розподіл годин між освітніми галузями в навчальному плані має бути увідповіднено із загальним обсягом навчального навантаженням, визначеним в освітній програмі закладу на рівні року навчання та адаптаційного циклу в цілому.

У 2023-2024 навчальному році визначено такий порядок викладання предметів, на які виділено не цілу (дробову: 0,5; 1,5; 2,5 тощо) кількість годин:

з/п	Назва навчального предмету	Спрямування	Клас	Кількість годин за робочим навчальним планом	Кількість годин	
					I семестр	II семестр
	Українська мова	Навчальний предмет інваріантної складової	7	2,5	3	2
	Історія України	Навчальний предмет інваріантної складової	8	1,5	2	1
			9	1,5	1/2	1/2
	Географія	Навчальний предмет інваріантної складової	9	1,5	1/2	1/2
	Хімія	Навчальний предмет інваріантної складової	7	1,5	1	2

РОЗДІЛ IV

Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями

Освітні програми **базової загальної середньої освіти та профільної загальної середньої освіти** окреслюють організацію закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Вимоги до **обов'язкових результатів навчання** здобувачів освіти **школи II-III ступенів** визначаються компетентнісним підходом до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності:

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти, затверджених Кабінетом Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392(зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 538 від 07.08.2013, № 143 від 26.02.2020) визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної галузі та навчальних програм.

Результати навчання в 7-9 класах здійснюють вагомий внесок у формування таких ключових компетентностей учнів:

№ з/П	Ключові компетентності	Компоненти
	Спілкування державною мовою	<p><i>Уміння:</i> ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p><i>Ставлення:</i> розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.</p>
2	Спілкування іноземними	<p><i>Уміння:</i> здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою;</p>

	<p>мовами</p>	<p>розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p><i>Ставлення:</i> критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
--	---------------	--

3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
---	----------------------------	--

4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.</p>
---	---	---

5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв’язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв’язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв’язання</p>

		<p>життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва.</p>

10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних, враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p>
		<p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.</p>

Формуванню **ключових компетентностей** сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних.

Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Відповідно до мети та загальних цілей у Державному стандарті базової та повної загальної середньої освіти, затвердженому постановою КМУ від 23 листопада 2011 року № 1392 (зі змінами) визначені завдання, які мають реалізувати педагоги закладу за такими освітніми галузями: «Мови і літератури», «Суспільствознавство», «Мистецтво», «Математика», «Природознавство», «Технології», «Здоров'я і фізична культура».

Освітні галузі реалізуються через навчальні предмети, зазначені в навчальних планах типових освітніх програм, затверджених наказами МОН України:

- від 20.04.2018 №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня»;
- від 20.04.2018 №408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» (в редакції наказу МОН України від 28.11.2019 №1493);
- від 19.02.2021 №235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів загальної середньої освіти».

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах затверджених наказами МОН України.

Реалізація освітніх галузей у школі II ступеня:

№ з/п	Освітні галузі	Навчальний предмет, через який реалізуються освітні галузі
1.	Мови і літератури	Українська мова
		Українська література
		Іноземна мова
		Зарубіжна література
2.	Суспільствознавство	Історія України
		Всесвітня історія
		Основи правознавства
3.	Мистецтво	Музичне мистецтво
		Образотворче мистецтво
		Мистецтво
4.	Математика	Математика
		Алгебра
		Геометрія
5.	Природознавство	Природознавство

		Біологія
		Географія
		Фізика
		Хімія
6.	Технології	Трудове навчання
		Інформатика
7.	Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я
		Фізична культура

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно- діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію освітнього середовища – зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети – виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проєкти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
 - предмети за вибором;
 - роботу в проєктах; - позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

РОЗДІЛ V Перелік варіантів типових навчальних планів та модельних програм

Навчальний план на 2022-2023 навчальний рік складено відповідно до вимог Закону України «Про освіту», а саме:

- ✓ **7-9 клас** - Навчальний план закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання (додаток 3, складений відповідно таблиці 1 Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня»);

Учні з особливими освітніми потребами (з порушеннями інтелектуального розвитку, затримкою психічного розвитку), можуть здобувати освіту в закладі за індивідуальними програмами розвитку, що складаються на основі типових освітніх програм та навчальних планів, затверджених наказами МОН України з урахуванням навчальних планів відповідних класів.

Перелік навчальних програм

Українська мова

Класи	Програма
5-9	УКРАЇНСЬКА МОВА. 5–9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804

Українська література

5-9	УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА. 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
-----	---

Англійська мова

5-9	ІНОЗЕМНІ МОВИ. 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
-----	---

Зарубіжна література

5-9	ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА. 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
-----	--

Історія України. Всесвітня історія

5-9	ІСТОРІЯ УКРАЇНИ. ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ. 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
-----	--

Основи правознавства

9	ПРАВОЗНАВСТВО. 9 клас. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
---	--

Мистецтво

7	МИСТЕЦТВО. 5–7 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
---	---

Математика. Алгебра. Геометрія

7-9	МАТЕМАТИКА. 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
-----	--

Біологія

7-9	БІОЛОГІЯ. 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
-----	--

Географія

7-9	ГЕОГРАФІЯ. 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
-----	---

Фізика

7-9	ФІЗИКА. 7–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
-----	--

Хімія

7-9	ХІМІЯ. 7–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
-----	---

Трудове навчання

7-9	ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ. 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
-----	--

Інформатика

7-9	ІНФОРМАТИКА. 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
-----	---

Основи здоров'я

7-9	ОСНОВИ ЗДОРОВ'Я. 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
-----	---

Фізична культура

7-9	НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ для загальноосвітніх навчальних закладів 5–9 класи (затверджена наказом МОН від 23.10.2017 № 1407)
-----	---

Мистецтво

8-9	МИСТЕЦТВО. 8–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
-----	---

РОЗДІЛ VI Форми організації освітнього процесу та методи навчання

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

Основною формою організації освітнього процесу є класно-урочна система. В освітньому процесі використовуються різні типи уроку: формування компетентностей, розвитку компетентностей, перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей, корекції основних компетентностей, комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, брифінги, квести, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-9 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття

практикуму також будуються з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Проводяться заняття в малих групах (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні самостійно знімають та монтують відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Учням, які готуються здавати іспити проводяться оглядові консультації, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів. Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

За необхідності освітній процес буде проходити в дистанційному та змішаному режимах із використанням сучасних освітніх інструментів: поєднання онлайн-занять через Zoom, Google Meet; заздалегідь записаних відео- уроків, презентацій від вчителів чи із зовнішніх освітніх ресурсів; ретельно підібраних завдань для самостійної роботи із подальшою перевіркою; використанням платформи Classroom.

За потреби у НВК організовано індивідуальні форми здобуття освіти (зокрема екстернатну, сімейну (домашню), педагогічний патронаж), реалізовано індивідуальну освітню траєкторію учня.

Форми організації освітнього процесу уточнюються та розширюються у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Освітня програма передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених у Державному стандарті базової та повної

загальної середньої освіти, затвердженому постановою КМУ від 23.11.2011 № 1392 (зі змінами), Державному стандарті базової середньої освіти, затвердженому постановою КМУ від 30.09.2020 №898.

Освіта є основою інтелектуального, духовного, фізичного і культурного розвитку особистості, її успішної соціалізації, економічного добробуту, запорукою розвитку суспільства, об'єданого спільними цінностями і культурою, та держави.

РОЗДІЛ VII

Опис інструментів оцінювання

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти врегульовано:

- ст. 17 Закону України «Про повну загальну середню освіту»;
- Порядком переведення учнів закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання, затвердженим наказом МОН України від 14.07.2015 року № 762, зі змінами внесеними наказами МОН України від 08.05.2019 року №621 та від 01.03.2021 року №268;
- Інструкцією з ведення класного журналу учнів 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженою наказом МОН України від 03.06.2008 року № 496;
- Критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затвердженими наказом МОН України від 13.04.2011 року №329;
- Орієнтовними вимогами оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затвердженими наказом МОН України від 21.08.2013 року №1222,

Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий.

Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів: усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування), письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування, та ін.) та Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13.04.2011 року № 329. Критерії, що розробляються вчителями спільно з учнями для оцінювання різних видів завдань, для різних занять або навчальних тем розміщуються в навчальних кабінетах або ж оголошуються перед початком виконанням робіт.

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з усіх предметів розміщені на офіційному сайті закладу.

Основними видами оцінювання навчальних досягнень учнів є поточне, тематичне, семестрове, річне оцінювання та державна підсумкова атестація. Поточне оцінювання здійснюється у процесі поурочного вивчення теми. Його основними завдання є: встановлення й оцінювання рівнів розуміння і первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, встановлення зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення знань, умінь і навичок. Формами поточного оцінювання є індивідуальне та фронтальне опитування; робота з діаграмами, графіками, схемами; зарисовки біологічних об'єктів; робота з контурними картами; виконання учнями різних видів письмових робіт; взаємоконтроль учнів у парах і групах; самоконтроль тощо. В умовах упровадження зовнішнього незалежного оцінювання особливого значення набуває тестова форма контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів. Інформація, отримана на підставі поточного контролю, є основною для коригування роботи вчителя на уроці.

Тематичному оцінюванню навчальних досягнень підлягають основні результати вивчення теми (розділу).

Тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів забезпечує:

- усунення безсистемності в оцінюванні;
- підвищення об'єктивності оцінки знань, навичок і вмінь;
- індивідуальний та диференційований підхід до організації навчання;
- систематизацію й узагальнення навчального матеріалу;
- концентрацію уваги учнів до найсуттєвішого в системі знань з кожного предмета.

Тематична оцінка виставляється на підставі результатів опанування учнями матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт (практичних, лабораторних, контрольних робіт) та навчальної активності школярів.

Перед початком вивчення чергової теми всі учні ознайомлені з тривалістю вивчення теми (кількість занять); кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення; умовами оцінювання. У процесі вивчення значних за обсягом тем дозволяється проводити декілька проміжних тематичних оцінювань. І, навпаки, якщо на опанування матеріалу теми передбачено, наприклад, 2-3 навчальні години, вони можуть об'єднуватися для проведення тематичного оцінювання. При виставленні тематичної оцінки

враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. При цьому проведення окремої тематичної атестації при здійсненні відповідного оцінювання не передбачається.

Оцінка за семестр виставляється за результатами тематичного оцінювання, а за рік - на основі семестрових оцінок. Учень (учениця) має право на підвищення семестрової оцінки. Семестрове оцінювання здійснюється на підставі тематичних оцінок. При цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо.

Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. При виставленні річної оцінки мають враховуватися: динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом року; важливість тем, які вивчались у I та II семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту; рівень узагальнення й уміння застосовувати набуті протягом навчального року знання тощо. Відповідно до чинних нормативних актів і семестрова і річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Коригування семестрової оцінки проводиться згідно з пунктом 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496. Коригування річної оцінки проводиться згідно з пунктами 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07 2015 № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08 травня 2019 року № 621).

Освітня програма спрямовується на формування й розвиток ключових і предметних компетентностей учнів, тобто їхню здатність успішно вирішувати різні проблеми, з якими вони зустрічатимуться в реальних виявах своєї життєдіяльності – навчальної, професійної, громадської тощо. А управлінський аспект зміщується з контролю й оцінювання предметних знань, умінь і навичок у бік діяльнісно вмотивованого здобутку – рівня сформованості компетентностей як інтегрованого результату освіти, що має вимірюватися в процесі навчання.

Усвідомлюючи необхідність відстеження рівня оволодіння компетентностями, управлінські процеси мають орієнтуватися на реалізацію наступних функцій: аналітико-прогностичної, планування, організаційно-координаційної, регулятивно-консультативної, контрольної-діагностичної.

Аналіз реалізації освітньої програми відбуватиметься відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти Ковтунівського НВК, схваленого на засіданні педагогічної ради (протокол № 3 від 31.03.2021 року) за чотирма напрямками:

- **Освітнє середовище закладу освіти** (навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності, матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності);
- **Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти** (моніторинг рівня сформованості компетентностей з окремих предметів; проведення контрольних випробувань учнів; участі учнів школи у предметних олімпіадах різного рівня, Всеукраїнських інтелектуальних конкурсах та турнірах; шляхом складання та захисту наукових проектів та участі в роботі МАН; аналізу результатів участі учнів у ДПА і ЗНО);
- **Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності надавачів освітніх послуг** (кадрове забезпечення освітньої діяльності, застосування освітніх технологій, спрямованих на формування ключових компетентностей, практичних умінь здобувачів освіти та методик роботи з дітьми з особливими освітніми потребами; професійний розвиток та підвищення кваліфікації; співпраця зі здобувачами освіти, їх батьками, колегами на засадах педагогіки партнерства);
- **Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти** (матеріально-технічне забезпечення закладу; здійснення кадрової політики відповідно до штатного розкладу та освітньої програми; сприяння підвищенню кваліфікації педагогічних працівників; запровадження та підтримка педагогіки партнерства між усіма учасниками освітнього процесу; запровадження політики академічної доброчесності).

Для вивчення якості реалізації освітньої програми використовуватимуться такі **методи збору інформації** як:

- опитування (анкетування учасників освітнього процесу, індивідуальне та групове інтерв'ю);
- вивчення документації (річний план роботи, протоколи засідань педагогічної ради, класні журнали тощо);
- моніторинг (навчальних досягнень здобувачів освіти, педагогічної діяльності, управлінських процесів, освітнього середовища);
- спостереження (за використанням освітнього середовища, навчальними заняттями);
- аналіз даних та показників, які впливають на освітню діяльність: (кадрове забезпечення освітньої діяльності, система оцінювання навчальних досягнень учнів, підсумкове оцінювання учнів, фінансування закладу освіти, кількісно-якісний кваліфікаційний склад педагогічних працівників).

РОЗДІЛ VIII Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система забезпечення якості в закладі освіти ґрунтується на таких принципах:

1) Орієнтація на місію. Вектор всієї діяльності закладу на реалізацію його місії та суспільства в цілому.

2) Дитиноцентризм. Головним суб'єктом, на якого спрямована освітня діяльність школи, є дитина.

3) Залучення всіх учасників освітнього процесу. Постійна участь усіх учасників освітнього процесу у вирішенні проблем поліпшення якості освіти.

4) Безпека і відповідальність. Створення безпечного середовища для здобувачів освіти з запобіганням і протидії насильству.

5) Довіра. Автономія закладу освіти, яка передбачає самостійність у виборі форм і методів навчання, визначення стратегії і напрямів розвитку закладу освіти, які відповідають нормативно-правовим документам, Державним стандартам загальної середньої освіти.

6) Відкритість. Система освітньої діяльності у закладі освіти не є замкнутою, вона формується за принципом відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості та прозорості процедур системи забезпечення якості освітньої діяльності.

7) Гнучкість і адаптивність. Система освітньої діяльності змінюється під впливом сучасних тенденцій розвитку суспільства.

8) Вдосконалення якості освіти. Безперервне удосконалення всіх процедур і процесів освітньої діяльності в напрямку поліпшення їх якості.

9) Управління якістю. Побудова дієвої системи управління якістю освіти в закладі.

10) Мотивація. Створення системи мотивації поліпшення якості освіти в закладі для всіх учасників освітнього процесу.

11) Цілісність системи управління якістю. Усі компоненти діяльності закладу освіти взаємопов'язані, це створює взаємозалежність між ними. Якість освіти залежить від оптимального добору педагогічних кадрів, мотивуючого освітнього середовища, використання освітніх технологій, спрямованих на оволодіння ключовими компетентностями, сприятливої для творчої роботи психологічної атмосфери.

12) Науковий підхід.

13) Професіоналізм. Розбудова внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти – це постійний процес, за допомогою якого відбувається вдосконалення освітньої діяльності, підтримується дієвість закладу, забезпечується відповідність змінам у освітній сфері, створюються нові можливості тощо.

14) Використання сучасних технологій освіти.

15) Створення ІТ-підтримки управління якістю освіти.

16) Моніторинг якості освіти. Створення ефективної системи внутрішнього моніторингу якості освіти.

2.2. Механізм функціонування системи забезпечення якості освіти включає послідовну підготовку та практичну реалізацію наступних етапів управління:

– планування (аналіз сучасного стану освітньої діяльності та освітнього процесу; визначення сильних сторін і проблем у розвитку; визначення пріоритетних цілей та розробка планів їх реалізації); організацію (переформатування/створення організаційної структури для досягнення поставлених цілей; визначення, розподіл та розмежування повноважень із метою координування та взаємодії у процесі виконання завдань);

– контроль (розробка процедур вимірювання та зіставлення отриманих результатів зі стандартами);

– коригування (визначення та реалізація необхідних дій та заходів, націлених на стимулювання процесу досягнення максимальної відповідності стандартам).

2.3. Система контролю якості освітнього процесу в закладі включає:

– самооцінку ефективності діяльності із забезпечення якості;

– контроль якості результатів навчання та об'єктивності оцінювання;

– контроль якості реалізації навчальних (освітніх) програм.

2.4. Критеріями ефективності внутрішньої системи забезпечення якості освіти є:

1. Досягнення здобувачів освіти, показники результатів їх навчання.

2. Відповідність показників успішності здобувачів освіти результатам їх навчання на кожному рівні повної загальної середньої освіти під час державної підсумкової атестації, зовнішнього незалежного оцінювання.

3. Якісний склад та ефективність роботи педагогічних працівників.

4. Показник наявності освітніх, методичних і матеріально-технічних ресурсів для забезпечення якісного освітнього процесу.

2.5. Завдання внутрішньої системи забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

2.6. Моніторинг якості освіти

Моніторинг якості освіти може бути внутрішній та зовнішній. Внутрішній моніторинг якості освіти проводиться закладом освіти, зовнішній – іншими суб'єктами освітньої діяльності.

Завдання моніторингу:

- Здійснення систематичного контролю за освітнім процесом у закладі.
- Створення власної системи неперервного і тривалого спостереження, оцінювання стану освітнього процесу.
- Аналіз чинників впливу на результативність успішності, підтримка високої мотивації навчання.
- Створення оптимальних соціально-психологічних умов для саморозвитку та самореалізації здобувачів освіти і педагогів.
- Прогнозування на підставі об'єктивних даних динаміки й тенденцій розвитку освітнього процесу в закладі.

Предмет моніторингу.

Предметом моніторингу є якість освітнього процесу в закладі, що включає:

- стратегію та процедури забезпечення якості освіти;
- систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
- створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування.

Об'єкти моніторингу.

Об'єктом моніторингу є система організації освітнього процесу в закладі, що включає кілька рівнів:

- освітнє середовище;
- систему оцінювання освітньої діяльності здобувачів освіти;

- систему педагогічної діяльності;
- систему управлінської діяльності

Суб'єкти моніторингу.

Суб'єктами моніторингу виступають: керівник закладу, Служба внутрішнього моніторингу якості освіти, органи самоврядування (педагогічні працівники, здобувачі освіти та їх батьки), засновник, органи, що здійснюють управління у сфері освіти, громадськість.

Кожний суб'єкт моніторингу реалізує специфічні для нього завдання.

Форми та методи моніторингу.

Основними формами моніторингу є:

- самооцінювання власної діяльності педагогами, здобувачами освіти, адміністрацією;
- внутрішня оцінка діяльності адміністрацією, керівниками методичних об'єднань (проведення контрольних робіт, участь у I та II, III етапі Всеукраїнських предметних олімпіад, відвідування уроків);

Критерії моніторингу:

- об'єктивність (створення рівних умов для всіх учасників освітнього процесу);
- систематичність (згідно алгоритму дій, етапів та в певній послідовності);
- відповідність завдань змісту досліджуваного матеріалу, чіткість оцінювання, шляхи перевірки результатів;
- надійність (повторний контроль іншими суб'єктами);
- гуманізм (в умовах довіри, поваги до особистості).

Підсумки моніторингу:

- Підсумки моніторингу узагальнюються у схемах, діаграмах, висвітлюються в аналітично-інформаційних матеріалах.
- Дані моніторингу можуть використовуватись для обговорення на засіданнях методичних об'єднань, нарадах при директорі, педагогічних радах.
- За результатами моніторингу розробляються рекомендації, приймаються управлінські рішення щодо планування та корекції роботи.

2.7. Очікувані результати

У результаті запровадження внутрішньої системи забезпечення якості освіти передбачається реалізація місії закладу шляхом надання споживачам якісних освітніх послуг згідно з національними і світовими вимогами до закладів освіти такого типу, постійний розвиток і саморозвиток всіх учасників освітнього процесу в межах концепції освіти.

Додаток 3
до освітньої програми,
розробленої на основі Типової освітньої програми,
затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України
№ 405 від 20.04.2018 (таблиця 1)

Навчальний план
для 7-9 класів з навчанням українською мовою Ковтунівського НВК

Додаток 3
до освітньої програми,
розробленої на основі Типової освітньої програми,
затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України
№ 405 від 20.04.2018 (таблиця 1)

Навчальний план
для 7-9 класів з навчанням українською мовою

	Класи	7	8	9	7-9
Освітні галузі	Кількість учнів	9	4	5	18
Інваріантна складова	Навчальні предмети				
Мови і літератури	Українська мова	2,5	2	2	6,5
	Українська література	2	2	2	6
	Англійська мова	3	3	3	9
	Зарубіжна література	2	2	2	6
Суспільствознавство	Історія України	1	1,5	1,5	4
	Всесвітня історія	1	1	1	3
	Правознавств	0	0	1	1

	о				
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	0	0	1
	Образотворче мистецтво	1	0	0	1
	Мистецтво	0	1	1	2
Математика	Математика	0	0	0	0
	Алгебра	2	2	2	6
	Геометрія	2	2	2	6
Природознавство	Природознавство	0	0	0	0
	Біологія	2	2	2	6
	Географія	2	2	1,5	5,5
	Фізика	2	2	3	7
	Хімія	1,5	2	2	5,5
Технології	Трудове навчання	1	1	1	3
	Інформатика	1	2	2	5
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	3
	Фізична культура	3	3	3	9
Разом		28 +3	28,5 +3	30 +3	95, 5
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		-	-	-	-
Гранично допустиме навчальне		32	33	33	
Всього годин		31	31,5	33	95,